

Spis treści

Wstęp	11
Część I	
Teoria wymiany międzynarodowej	15
Rozdział 1	
Tradycyjne teorie handlu międzynarodowego	17
1.1. Merkantyizm.....	18
1.2. Teoria klasyczna	19
1.2.1. Przewaga absolutna	20
1.2.2. Przewaga względna	21
1.2.3. Interpretacja geometryczna	25
1.2.4. Założenia upraszczające	29
1.3. Teoria obfitości zasobów	30
1.3.1. Obfitość zasobów jako przyczyna handlu	30
1.3.2. Podział dochodów z handlu	32
1.3.3. Interpretacja geometryczna	34
1.3.3.1. Warunki produkcji	34
1.3.3.2. Warunki konsumpcji	36
1.3.3.3. Korzyści z handlu	38
1.3.4. Paradoks Leontiefa.....	39
1.4. Korzyści z handlu w teoriach tradycyjnych — synteza.....	41
Pytania kontrolne	44
Rozdział 2	
Współczesne teorie handlu międzynarodowego	46
2.1. Korzyści skali produkcji a handel międzynarodowy	

Spis treści

2.1.1.	Korzyści zewnętrzne	50
2.1.2.	Korzyści wewnętrzne	53
2.2.	Cykl życia produktu a handel międzynarodowy	58
3.	Konkurencja niedoskonała a handel międzynarodowy	60
2.4	Podobieństwo preferencji konsumentów a handel międzynarodowy	61
2.5.	Handel wewnątrzgałęziowy	67
	Pytania kontrolne	69
 Rozdział 3		
	Wzrost gospodarczy a handel międzynarodowy	69
3.	Wzrost produkcji i wzrost konsumpcji w modelu Heckschera- -Ohlina	70
3.2.	Wzrost zrównoważony	72
3.3.	Wzrost niezrównoważony	74
3.4.	Korzyści i zagrożenia związane ze wzrostem w gospodarce otwartej	76
3.5.	Rodzaje <i>terms of trade</i>	81
3.6.	Wpływ handlu międzynarodowego na wzrost gospodarczy	85
	Pytania kontrolne	89
 Rozdział 4		
	Międzynarodowe przepływy czynników produkcji.....	90
4.1.	Teoretyczny model przepływu kapitału i pracy	91
4.2.	Międzynarodowe przepływy pracy	95
4.2.1.	Przyczyny międzynarodowej migracji pracy	96
4.2.2.	Skutki migracji dla kraju pochodzenia pracy	98
4.2.3.	Skutki migracji dla kraju przyjmującego pracę	100
4.3.	Zagraniczne inwestycje bezpośrednie	101
4.3.1.	Zagraniczne inwestycje bezpośrednie w gospodarce światowej	102
4.3.2.	Przyczyny podejmowania zagranicznych inwestycji bezpośrednich	105
4.3.3.	Skutki zagranicznych inwestycji bezpośrednich w kraju przyjmującym.	106
4.3.4.	Skutki zagranicznych inwestycji bezpośrednich w kraju wysyłającym	109
4.4.	Międzynarodowe przepływy technologii.....	110
	Pytania kontrolne	113
Część II		
	Polityka handlowa	115

Rozdział 5

Zasady polityki handlowej	117
5.1. Znaczenie handlu międzynarodowego.....	118
5.2. Rola GATT i WTO w światowym systemie handlu.....	120
5.2.1. Cele i zasady GATT/WTO	121
5.2.2. Funkcjonowanie GATT/WTO	124
5.3. Ewolucja współczesnej polityki handlowej.....	127
5.4. Narzędzia polityki handlowej	131
5.4.1. Narzędzia taryfowe	131
5.4.2. Bezpośrednie narzędzia pozataryfowe	134
5.4.3. Pośrednie narzędzia pozataryfowe	138
Pytania kontrolne	141

Rozdział 6

Teoretyczne aspekty polityki handlowej	142
6.1. Ekonomiczne skutki narzędzi polityki handlowej	142
6.1.1. Cła importowe	143
6.1.2. Ograniczenia ilościowe w imporcie	146
6.1.3. Subsydia produkcyjne	148
6.1.4. Subsydia eksportowe	150
6.2. Efektywna ochrona celna.....	152
6.3. Argumenty za stosowaniem protekcji w handlu	155
6.3.1. Argumenty iłabo uzasadnione ekonomicznie	156
6.3.2. Argumenty dobrze uzasadnione ekonomicznie	159
6.3.2.1. Ochrona raczkujących gałęzi przemysłu	159
6.3.2.2. Strategiczna polityka handlowa	161
6.3.2.3. Polityka przemysłowa	162
Pytania kontrolne	165

Rozdział 7

Regionalne porozumienia handlowe i inne formy międzynarodowej	
integracji gospodarczej.....	166
7.1. Formy integracji gospodarczej.....	167
7.2. Ekonomiczne konsekwencje integracji w ujęciu statycznym.....	168
7.2.1. Efekt kreacji handlu i efekt przesunięcia handlu.....	169
7.2.2. Konkurencja niedoskonała.....	172

	Konsekwencje integracji dla wzrostu gospodarczego	174	
7.3.	Konsekwencje integracji dla lokalizacji produkcji.....		175
7.4.	Unia Europejska		176
7.5.	Północnoamerykańskie Porozumienie o Wolnym Handlu (NAFTA)		179
7.6.	Wspólny Rynek Południa (MERCOSUR).....		182
7.7.		184	
	Pytania kontrolne		

Część III

Międzynarodowe stosunki finansowe	185
--	------------

Rozdział 8

Rynek walutowy i kurs walutowy	187
8.1. Rynek walutowy	187
8.1.1. Istota i specyfika rynku walutowego	187
8.1.2. Uczestnicy i rodzaje rynku walutowego	190
8.1.3. Funkcje rynku walutowego	191
8.2. Kurs walutowy i jego funkcje	193
8.3. Sposoby wyznaczania kursu.....	193
8.4. Ekonomiczne teorie kursu walutowego	197
8.4.1. Teoria parytetu siły nabywczej	197
8.4.2. Różnice stóp procentowych	202
8.5. Wymienialność waluty	205
8.6. Efektywny kurs walutowy	208
Pytania kontrolne	210

Rozdział 9

Makroekonomiczne związki gospodarki krajowej z gospodarką światową.....	212
9.1. Definicja i struktura bilansu płatniczego	212
9.2. Zasady sporządzania bilansu płatniczego.....	216
9.3. Zasady analizy bilansu płatniczego	220
9.4. Bilans płatniczy w Polsce	223
9.5. Rachunek obrotów' bieżących a dochód narodowy	226
9.5.1. Równowaga zewnętrzna w gospodarce otwartej	226
9.5.2. Mnożnik handlu zagranicznego	228
9.5.3. Wzrost dochodu narodowego a równowaga bilansu obrotów bieżących	230
Pytania kontrolne	233

Rozdział 10

Polityka ekonomiczna a pr/) wracanie równowagi zewnętrznej	234
10.1. Finansowanie deficytu	236
10.2. Ograniczenia administracyjne	238
10.3. Zmiany kursu walutowego.....	242
10.3.1. Skutki dewaluacji.....	242
10.3.2. Warunki powodzenia dewaluacji	246
10.4. Polityka makroekonomiczna	249
10.4.1. Mechanizm przywracania równowagi na rachunku bieżącym.....	249
10.4.2. Skutki polityki pieniężnej	250
10.4.3. Skutki polityki fiskalnej	253
Pytania kontrolne	253

Rozdział 11

Międzynarodowy system walutowy	255
11.1. System waluty złotej	255
11.2. System z Bretton Woods	258
11.3. Współczesny międzynarodowy system walutowy.....	260
11.4. Systemy kursowe w Polsce	267
11.5. Integracja walutowa w Unii Europejskiej	269
11.5.1. Europejski System Walutowy.....	269
11.5.2. Europejska unia walutowa.....	271
11.5.3. Teoria optymalnych obszarów walutowych.....	275
Pytania kontrolne	277

Rozdział 12

Międzynarodowy rynek finansowy	279
12.1. Przyczyny rozwoju międzynarodowego rynku finansowego.....	279
12.2. Istota i funkcje międzynarodowego rynku finansowego	282
12.3. Eurorynek finansowy	285
12.3.1. Eurowaluty i eurokredyty.....	285
12.3.2. Euroobligacje	288
12.4. Obligacje zagraniczne i akcje	289
12.5. Zaburzenia na międzynarodowych rynkach finansowych	290
12.5.1. Kryzys zadłużeniowy.....	290
12.5.2. Kryzysy walutowe	294
12.5.2.1 .Typy kryzysów walutowych.....	295
12.5.2.2. Przykłady kryzysów walutowych	296
12.5.3. Międzynarodowy kryzys finansowy	299
12.5.4. Nowa rola Międzynarodowego Funduszu Walutowego	304

Pytania kontrolne
Słownik najważniejszych terminów 308
Bibliografia 319
Aneks statystyczny: Gospodarka światowa i trendy globalne 324